

PRIJEDLOG NACRTA
Pravilnika o ambalaži i ambalažnom otpadu
Udruge Prijatelji životinja

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode kao nositelj izrade Pravilnika, Informacijom o izradi nacrtu prijedloga Pravilnika o ambalaži i ambalažnom otpadu, KLASA: 351-01/15-04/11, Urbroj: 517-06-3-2-15-3 od 16. travnja 2015., obavijestilo je zainteresiranu javnost o mogućnosti sudjelovanja u pitanjima zaštite okoliša (NN br. 64/08), pozivajući se na čl. 53. st. 3. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN br. 94/13). Način sudjelovanja javnosti određen je kroz davanje mišljenja, primjedbi i prijedloga u pisanom obliku na prijedlog Pravilnika i to u razdoblju od 20. travnja do 20. svibnja 2015. godine.

Udruga Prijatelji životinja je neprofitna nevladina udruga koja promovira zaštitu i prava životinja te se stoga odlučuje na sudjelovanje u ovom savjetovanju. Dana 11. svibnja 2015., udruga je Ministarstvu uputila dopis kojim traži da Ministarstvo bez odlaganja implementira odredbe Direktive o ambalaži i ambalažnom otpadu 94/62/EZ u Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske s uporištem u Zakonu izglasanom u Europskom parlamentu 28. travnja 2015. koji propisuje prenošenje odredaba Direktive u nacionalna zakonodavstva zemalja članica EU i to s ciljem drastičnog smanjenja upotrebe plastičnih vrećica kao najvećih zagađivača okoliša.

Tijekom godina, udruga je u više navrata Ministarstvu predlagala konkretno rješenje ovog problema naplaćivanjem plastičnih vrećica u visini od 2 kn/kom umjesto njihova besplatna dijeljenja potrošačima te poticanjem upotrebe trajnih vrećica, torbi i košara koje se mogu višekratno koristiti.

S obzirom na svijest o ovom globalnom problemu, EU je u javnost plasirala informaciju o više od 8 milijardi odbačenih plastičnih vrećica u EU samo u 2010. godini, dok udruga istovremeno ukazuje na alarmantnu brojku od 200 milijuna plastičnih vrećica odbačenih godišnje samo u Republici Hrvatskoj. Problem leži u gomilanju otpada, stvaranju velikih šteta za okoliš i ugrožavanju čitavih ekosustava, osobito životinja poput riba i ptica.

Ministarstvo kao pravni izvor izmjena i savjetovanja o izmjenama Pravilnika navodi čl. 53. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) od 23. srpnja 2013., koji se odnosi na biootpad, otpadni tekstil i obuću, otpadnu ambalažu, morski otpad itd, pozivajući se pritom na stavak (3) zakona. St. (2) istog članka kategorizira otpad na posebni otpad i to u točki 2., stavka (2) ovog članka koji se odnosi na određeni otpad za kojeg je propisom EU uređen način gospodarenja. Nadalje st. (3) ovog članka referira se na postupke, ciljeve i uvjete za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada, zahtjeve u pogledu obrade otpada te otpada koji nastaje obradom i s tim povezane mjerne postupke, obveze i način ispunjavanja obveza i način obveznog postupanja proizvođača proizvoda i posjednika otpada te određuje da ih propisuje ministar pravilnikom.

Stav udruge je da je neophodno provesti mjere poticanja proizvođača i potrošača na proizvodnju/korištenje trajnih plastičnih vrećica, platnenih torbi i košara umjesto besplatnih plastičnih vrećica tanjih od 50 mikrona, kako bi se spriječio negativni utjecaj na okoliš uslijed njihova odbacivanja zbog nemogućnosti ponovnog korištenja. Drugi problem je nemogućnost preciznog praćenja njihova gomilanja na odlagalištima i u okolišu zbog njihove mase. Stoga se Ministarstvo poziva da ne kreće ka otkupu i recikliranju plastičnih vrećica, već da kao instrument izvršne vlasti Vlade Republike Hrvatske predloži Saboru propis ili Uredbom regulira način izračuna iznosa naknade iz članka 75. stavka 6., a u skladu s čl. 53. st. (4) ovog Zakona od predloženih 2 kune po komadu tankih plastičnih vrećica za prijelazno razdoblje, do potpune zabrane njihove proizvodnje i korištenja.

Osim povodjenjem *acquis communautaire* EU, Ministarstvo se poziva postupiti u skladu sa Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN br. 178/04) donesene od Hrvatskog sabora 14. listopada 2005. kojom se cjelokupni sustav gospodarenja otpadom ocjenjuje neučinkovitim što se negativno odražava na sastavnice okoliša kao što su voda, zrak, more i tlo te na klimu, ljudsko zdravlje i drugi živi svijet. Ministarstvo se također poziva postupiti u skladu s Ustavom RH kao najvišim pravnim aktom države koji očuvanje prirode i čovjekova okoliša ocjenjuje najvišim vrednotama ustavnopravnog poretka Republike Hrvatske te određuje da je dužnost države osigurati uvjete za zdrav okoliš i u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, osobitu skrb posvećivati zaštiti zdravlja ljudi, prirode i ljudskog okoliša, kao i životinja u njemu.

U skladu s navedenim, Ministarstvo se poziva bez odlaganja pristupiti provođenju onih mjera koje će rezultirati drastičnim i konkretnim smanjenjem proizvodnje plastičnih vrećica. Shodno tome, poziva se pritom se povoditi odredbama Zakona o zaštiti životinja, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti životinja (NN 37/13), Zakonom o provedbi Uredbi Europske unije o zaštiti životinja (NN 125/13) te pri donošenju odluke i poduzimanju mjera u interesu Republike Hrvatske, voditi se načelom očuvanja okoliša i dobrobiti ljudi i životinja.